

DZIENNIK BERLIŃSKI

Pismo codzienne, poświęcone sprawom politycznym, społecznym i ekonomicznym

PRZEDPŁATA wynosi: w ekspedycji, w sęczkach i na poczcie kwartalnie 2 m., z odoszczędzeniem do domu 2,42 m.; miesięcznie 67 kca., z odoszczędzeniem do domu 81 kca. — Na poczcie pod opaską kwartalnie 4,30 m. — U spedytorów miesięcznie 90 kca.

„Dziennik Berliński” wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

CENA OGŁOSZEŃ: 25 kca. od wiersza petytowego — reklamy 50 kca. od wiersza. Przy kilkorazowym ogłoszeniu odpowiedni rabat. Wszelkie ogłoszenia przyjmuje w Berlinie tylko Administracja „Dziennika Berlińskiego” przy Raupachstr. 6

Telefon: Königstadt 4905

Redakcja, administracja i ekspedycja: Berlin O. 27, Raupachstr. 6

Telefon: Königstadt 4908

Berlin, w piątek 5 lutego 1915.

Zabiegi pokojowe.

Pisaliśmy swego czasu o tem, że krótko przed końcem roku ubiegłego zwrócił się Papież do państw wojujących, chcąc wysłuchać ich zdanie, czyby nie były skłonne do zaprzestania tej krwawej walki, która toczy się na całej prawie kuli ziemskiej, i do zawarcia pokoju.

Zabiegi te nie miały pożądanego skutku. Papież osiągnął jedynie to, że państwa wojujące zgodziły się na wymianę jeńców-kaleków, niezdolnych już do dalszej walki.

Przedtem już rozchodziły się pogłoski, że prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej zaofiarował państwom wojującym swe pośrednictwo w sprawie zawarcia pokoju. Pogłoski te zdementowano.

W początkach roku bieżącego znowu donosiły gazety szwajcarskie i zagraniczne, że prezydent szwajcarski zamierza podjąć u państw wojujących kroki, by je spowodować do zawarcia pokoju. Po pośrednictwie prezydenta neutralnej Szwajcarii spodziewają się w kołach politycznych zagranicą bardzo wiele. Czy słusznie, trudno przesądzać.

Pogłoski te powtarzające się uporczywie, świadczą, że olbrzymia wojna, jaka się obecnie toczy, całemu światu dała się tak dalece we znaki, iż wszyscy pragną szybkiego jej zakończenia.

Ruch ten ujawnia się zarówno u ludności państw wojujących, jak i u państw neutralnych. Tak np. doniosły w tych dniach gazety, że we Francji skonfiskowano całą masę broszur anonimowych, w których nie podano ani autora ani wydawcy. Nieznany autor wzywa lud francuski, by ten domagał się od swego rządu zawarcia niezwłocznie pokoju.

Podobna broszura ukazała się także w ostatnim czasie w Rosyi, ścigana i tutaj przez rząd. W broszurce tej autor nieznanego powołuje się na wywiad z hr. Wittem, który miał oświadczyć, że naród rosyjski nie ma w tem żadnego interesu, by w dalszym ciągu prowadzić wojnę.

Znamienną jest rzeczą, że prawie równocześnie z broszurami francuską i rosyjską ukazała się także broszura podobna w języku niemieckim, zatytułowana »Ein Separatfrieden mit Rußland?« (Pokój osobny z Rosyą?). Autor jej kryje się pod pseudonimem Doktor A.-Z... Broszura ta wyszła rzekomo w »Polygraphisches Institut A.-G.« w Zurychu. I tutaj autor powołuje się na rzekomą rozmowę z głośnym magnatem polskim Korwin-Milewskim, w której hrabia Milewski miał oświadczyć, że zawarciu pokoju osobnego pomiędzy Niemcami a Rosyą nic nie stoi na przeszkodzie, że pokój taki leży w interesie trzech walczących z sobą monarchii: Niemiec, Austrii i Rosyi. Ideałem p. Korwin-Milewskiego, według autora broszury, jest odnowienie »świętego przymierza« zawartego przed stu laty pomiędzy temi państwami. Zdaniem jego, tylko takie przymierze zdolne jest zapewnić pokój w Europie.

Te przez nieznanego ludzi w krajach wojujących rozszereżane broszury świadczą, że istnieje jakaś tajna rozgależona akcja, która ma na celu wśród narodów wojujących wywołać ferment, któryby rządy danych państw mimo ich woli zmusił do zawarcia pokoju. Kto akcją tą kieruje, niewiadomo.

Poza temi tajnymi głosami pokojowemi, odzywają się także podobne głosy publicznie. Tak np. odbył się w dniu 7 stycznia br. w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej w Nowym Jorku, wielki kongres organizacji założonej niedawno specjalnie w celu forsowania idei pokojowej pod nazwą »The United States of Europa Association« (Związek Stanów Zjednoczonych Europy). Tutaj uchwalono rezolucję, zwracającą się do prezydenta i do Kongresu Stanów Zjednoczonych i do narodów Europy, wzywając prezydenta Stanów Zjednoczonych i ciała miarodajne rządu, by poczyniono kroki w sprawie zwołania kongresu pokojowego do Hagii, w którym wziąć mają udział przedstawiciele wszystkich rządów i wszystkich narodów europejskich. Tutaj mają być powzięte uchwały w sprawie zakończenia wojny, ogólnego rozbrojenia i zorganizowania Stanów Zjednoczonych Europy. Prezesem tej nowej Ligi pokojowej jest pan M. Ch. Ingersoll, a siedzibą związku jest Nowy Jork.

Widzimy tedy, że za granicą, a zwłaszcza w krajach neutralnych bardzo żywa odbywa się akcja, mająca na celu przywrócenie pokoju w Europie. Jaki ta akcja będzie miała skutek, trudno przewidzieć.

Z placu boju.

Wczorajszy urzędowy komunikat głównej kwatery niemieckiej brzmi jak następuje:

Wielka główna kwatera, 4 lutego 1915.

Zachodni plac boju.

Na froncie między Morzem Północnym a Reims toczyły się tylko walki artyleryjne. Ponowne ataki francuskie zostały odparte ze stratami dla nieprzyjaciela. Na północ i na północny zachód od Massiges (na północny zachód od Menehoull) wojska nasze wczoraj przystąpiły do ataku, szturmem przebiły się przez trzy poza sobą leżące nieprzyjacielskie rowy strzeleckie i usadowiły się w nieprzyjacielskiej głównej pozycji na szerokości dwóch kilometrów; wszystkie kontrataki Francuzów, które i w nocy następowały, zostały odparte. Wzięliśmy siedmiu oficerów i 601 żołnierzy do niewoli, i zdobyliśmy dziewięć karabinów maszynowych i dziewięć armat mniejszego kalibru jakoteż wiele materiału. Zresztą nadmienić tylko warto, iż w Wogezech środkowych odbyła się pierwsza potyczka oddziału narciarzy przeciwko strzelcom francuskim, która dla nas miała przebieg korzystny.

Wschodni plac boju.

W Prusach Wschodnich odparto słabe ataki rosyjskie na stanowiska nasze na południe od Niemna. W Polsce na północ od Wisły w związku z walkami kawaleryi, o jakich donoszono, odbyły się mniejsze potyczki mniejszych mieszanych oddziałów wojskowych. Nad Bzurą, na południe od Sochaczewa jeden rosyjski atak nocny załamał się z ciężkimi stratami dla nieprzyjaciela. Nasz atak na wschód od Bolimowa, mimo gwałtownych kontrataków nieprzyjaciela, czyni postępy. Liczba jeńców rośnie. W Karpatach od kilku dni siły niemieckie walczą ramię przy ramieniu z wojskami austro-węgierskimi. Wojska sprzymierzone na trudnym i śniegiem zasypnym terenie miały szereg pięknych sukcesów.

Naczelne kierownictwo armii.

Z komunikatu powyższego dowiadujemy się poraz pierwszy, że w Karpatach walczą już od kilku dni wspólnie z wojskami austriackimi także wojska niemieckie. Donosili już o przesyłce wojsk niemieckich na Węgry przed kilkunastu dniami gazety zagraniczne. Z tego powodu powstawały najróżniejsze kombinacje i pogłoski. Obecnie dowiadujemy się z komunikatu urzędowego głównej kwatery niemieckiej, co za cel miały te przesunięcia wojsk.

Walki w Karpatach toczą się ciągle jeszcze, jak to wynika z poniższego komunikatu urzędowego głównej kwatery austriackiej:

Urzędowo ogłaszają: 4 lutego, w południe:

»W Polsce i w zachodniej Galicyi nie zaszło nic nadzwyczajnego.

Walki w Karpatach trwają w dalszym ciągu z niezmniejszoną gwałtownością. W zachodnim odcinku frontu zostały ataki nieprzyjacielskie odparte. Własnym kolumnom, pracującym naprzód w środkowych górach leśnych udało się także i wczoraj zyskać ponownie na terenie i zabrać kilkaset jeńców.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler, marszałek polny porucznik.

Na morzu

rozpoczyna się obecnie pomiędzy Niemcami a Anglią walka na śmierć i życie. W odpowiedzi na blokadę wybrzeży niemieckich, mającą na celu wygłodzenie Niemiec, odpowiadają Niemcy w ten sposób, że została urzędowo ogłoszona blokada wybrzeży angielskich. Obwieszczenie to umieszczone w urzędowej części »Reichsanzeigera« brzmi, jak następuje:

Ogłoszenie:

1. Morza naokoło Wielkiej Brytanii i Irlandii włącznie z całym kanałem angielskim ogłasza się niniejszym jako teren wojenny. Od 18 lutego 1915 roku zostanie każdy nieprzyjacielski okręt handlowy, jaki spotkany zostanie w tej okolicy, zburzony i nie zawsze będzie możliwym usunąć niebezpieczeństwo, grożące przytem pasażerom i załodze.

2. Także okręty neutralne w tej okolicy narażają się na niebezpieczeństwo, gdyż ze względu na wydane przez rząd angielski w dniu 31 stycznia rozporządzenie nadużywania flag neutralnych i przypadków wojny morskiej nie zawsze da się ominąć, że ataki, wykonane na okręty nieprzyjacielskie mogą także zwrócić się przeciwko okrętom neutralnym.

3. Żegluga na północ od wysp szkockich we wschodniej części Morza Północnego i na pasmie szerokości przynajmniej 30 mił morskich wzdłuż wybrzeża holenderskiego nie jest zagrożoną.

Berlin, 4 lutego.

Szef sztabu admirałicyi marynarki. v. Pohl.

Naokoło wojny.

Anglia wysłała 300 000 żołnierzy do Francji.

Według doniesienia »Berl. Tagebl.« donosi rzymska »Giornale d'Italia« z Londynu: Sześć armii Kitchenera stoi gotowych do wyjazdu. Narazie wyjadą dwie armie w sile 300 000 ludzi. Dalszych 100 000 żołnierzy już wyjechało. Istnieje wielka obawa przed niemieckimi łodziami podwodnymi, ale admirałicya gwarantuje bezpieczną przeprawę wojsk. Angielski generał Sir E. Hutton powiedział w jakiejś przemowie, iż Anglicy dyacyblinują się teraz od jednego do drugiego końca Anglii. Skoro tylko ci żołnierze przyjdą się do armii Frencha, Anglia i cały świat ujrzy najpiękniejszą armię, jaka kiedykolwiek ukazała się na placu boju.

Francya zakupiła zboże rosyjskie.

Gazety berlińskie podają doniesienie londyńskie, według którego londyński »Daily Telegraph« dowiaduje się z Paryża: Między rządami rosyjskim a francuskim zawarto układ, na mocy którego Rosya dostarczy ma Francji 25 milionów pudów pszenicy i sześć milionów pudów cukru. Termin dostawy podzielony został na kilka miesięcy. Rząd francuski przyrzekł dostawę tę zapłacić naprzód.

Podróż generała Pau'a do Rosyi.

»Voss. Ztg.« zamieszcza następującą notatkę: Francuski generał Pau z podróży swojej do Petersburga na granicy szwedzko-fińskiej pod Karugami przyjęty został przez generał-gubernatora fińskiego Seyna, który wyjechał mu naprzeciw na rozkaz carski